

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-23(3)/16/AgŁ

Warszawa, 27 lipca 2016 r.

DECYZJA DIH-1/65/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Chocooooooooooolate Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie z dnia 20 maja 2016 r. (nr akt sprawy: WŻ.8361.13.2016), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 3 700 zł (słownie: trzy tysiące siedemset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej dziewięciu partii wyrobów cukierniczych własnej produkcji o łącznej wartości 1 634,76 zł – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 28 stycznia oraz 9 i 24 lutego 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie, zwanego dalej „Małopolskim WIIH”, w sklepie firmowym przy ul. Szewskiej 7 w Krakowie, należącym do przedsiębiorcy Chocooooooooooolate Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, zakwestionowano sposób oznakowania dziewięciu partii wyrobów cukierniczych własnej produkcji o łącznej wartości 1 634,76 zł, tj.:

- ośmiu partii wyrobów oferowanych bez opakowań, tj.:
 - „Słodkości z Krakowa Zestawy Wybrane 1” (2 partie);
 - „Słodkości z Krakowa Zestaw Truflada” (1 partia);
 - „Słodkości z Krakowa Zestawy Wybrane 2” (2 partie);
 - „Zestaw Pralinki w drewnianym pudełku” (2 partie);
 - „Zestaw Amant w pudełku” (1 partia);

oznaczonych w miejscu sprzedaży datami ważności odpowiednio: „2016-02-11”; „2016-02-19”; „2016-02-11”; „2016-02-23”; „2016-02-19”; „2016-02-09”; „2016-02-21” oraz

„Najlepiej spożyć przed: 2016-02-06”; z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom: wykazu składników, w tym składników alergennych, a dla jednego z tych wyrobów – dodatkowo nazwy środka spożywczego (podano wyłącznie nazwę wymyśloną „Zestaw Amant w pudełku”), co było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych”. Ponadto, dla siedmiu spośród ww. partii wyrobów (tj. wszystkich, poza „Zestawem Amant w pudełku”), zakwestionowano sposób oznakowania dobrowolną informacją o dacie ważności, z uwagi na niepodanie sformułowania poprzedzającego cyfrowo wyrażoną datę ważności lub sformułowania, wraz z odniesieniem, gdzie data jest podana w etykietowaniu, co było niezgodne z treścią załącznika X do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”;

- jednej partii wyrobu oferowanego w opakowaniach, tj. zestawu słodczy „Śliwka w czekoladzie” o masie netto 250 g, oznaczonego datą ważności „29.06.2016”, z uwagi na:
 - nieprawidłowy sposób uwidocznienia składników alergennych, tj. migdałów, mleka i soi, poprzez nieodróżnienie ich od reszty wykazu składników, co było niezgodne z treścią art. 21 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
 - niepodanie sformułowania poprzedzającego cyfrowo wyrażoną datę ważności lub sformułowania, wraz z odniesieniem, gdzie data jest podana w etykietowaniu, co było niezgodne z treścią załącznika X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
 - niepodanie numeru partii produkcyjnej (na opakowaniu znajdowała się informacja o treści „data produkcji jest równocześnie numerem partii”, a przy napisach „Numer partii” i „Data produkcji” nie było żadnych cyfr), co było niezgodne z treścią art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, a także § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu znakowania niektórych grup i rodzajów artykułów rolno-spożywczych kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej (Dz. U. Nr 83, poz. 772), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu znakowania kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 24 lutego 2016 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.13.2016), w tym w załącznikach nr 1, 2 i 3, stanowiących odpowiednio: wykaz skontrolowanych produktów, oświadczenie osoby upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego podczas kontroli oraz wydruki zdjęć przedstawiających sposób oznakowania tych produktów.

Pismem z 21 marca 2016 r., kontrolowany został poinformowany o wynikach kontroli oraz skierowano do niego wniosek o prawidłowe oznakowanie przedmiotowych produktów.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, odrębnym pismem z 21 marca 2016 r., Małopolski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej dziewięciu ww. partii wyrobów cukierniczych własnej produkcji o łącznej wartości 1 634,76 zł, informując przy tym o przysługującym jej prawie do brania czynnego udziału w każdym stadium postępowania. Ponadto, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok 2015.

Strona przekazała żądane informacje w piśmie z 5 maja 2016 r., po skierowaniu do niej drugiego zawiadomienia z 20 kwietnia 2016 r. W piśmie tym strona wskazała także na jej trudną sytuację finansową i poinformowała o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 20 maja 2016 r. (doręczoną stronie 27 maja 2016 r.), Małopolski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 3 700 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej przedmiotowych produktów.

Pismem z 10 czerwca 2016 r. (nadanym tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, a także o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wskazanych w odwołaniu. Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie:

- 1) przepisów art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej oraz art. 7, art. 8 i art. 11 Kpa, poprzez:
 - a) niezastosowanie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej oraz dowolne, arbitralne i nieuzasadnione pominięcie możliwości odstąpienia od wymierzenia kary, pomimo iż strona w pismach skierowanych do organu pierwszej instancji wskazywała, że podjęła określone działania zmierzające do zapobieżenia stwierdzonym naruszeniom (ww. pismo z 5 maja 2016 r.), a także uznała, iż stopień szkodliwości był niski, zakres naruszenia był niewielki i spółka dotychczas nie była karana;
 - b) niedokonanie choćby rozważenia możliwości wydania decyzji, o której mowa w ww. przepisie i nieodniesienie się do tego w treści zaskarżonej decyzji;w sytuacji, gdy – jej zdaniem – w sprawie istniały przesłanki i okoliczności pozwalające i uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary na podstawie ww. przepisu;

- 2) art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej w konsekwencji niezastosowania normy prawa wskazanej w tym przepisie, dającej możliwość odstąpienia od wymierzenia kary w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu;
- 3) przepisów art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 6, art. 7, art. 8 i art. 11 Kpa, poprzez nieuwzględnienie wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść strony, a mogących mieć wpływ na ocenę zakresu naruszenia prawa i na wymiar kary, tj. (i) zaniechanie stosowania zarzucanych praktyk; (ii) aktywną współpracę strony z organem pierwszej instancji, mającą na celu dostosowanie wszelkich naruszeń do stanu zgodnego z prawem; (iii) niewzięcie pod uwagę, iż zakwestionowane produkty to oferowane luzem praliny i czekolady, za każdym razem wybierane przez konsumenta, stąd zastosowanie stałego oznakowania co do tych partii było utrudnione, a także poprzez wymierzenie kary siedmiokrotnie wyższej od minimalnej, przewidzianej ustawowo.

Do odwołania strona dołączyła również karty produktów przedstawiające sposób ich oznakowania, tj. zawierające informacje o nazwie środka spożywczego, wykazie składników i warunkach przechowywania.

Pismem z 30 czerwca 2016 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, w świetle art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku

dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Jak stanowi art. 7 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, oznakowanie artykułu rolno-spożywczego zawiera informacje istotne z punktu widzenia jakości handlowej artykułu rolno-spożywczego, w szczególności: nazwę, pod którą artykuł rolno-spożywczy jest wprowadzany do obrotu (pkt 1) i inne dane umożliwiające identyfikację artykułu rolno-spożywczego oraz odróżnienie go od innych artykułów rolno-spożywczych (pkt 2). Jak wynika z art. 7a ust. 1 tej ustawy, artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu znakuje się ponadto widocznym, czytelnym i nieusuwalnym kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej, umożliwiającym identyfikację artykułu rolno-spożywczego z danej partii produkcyjnej. Wymagania w tym zakresie zostały określone w przepisach rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu znakowania kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej. Przepis § 1 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że środki spożywcze w opakowaniach jednostkowych znakuje się kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej na opakowaniu albo etykiecie.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, nazwa środka spożywczego jest to nazwa przewidziana w przepisach. W przypadku braku takiej nazwy nazwą środka spożywczego jest jego nazwa zwyczajowa, a jeśli nazwa zwyczajowa nie istnieje lub nie jest stosowana, stosuje się nazwę opisową tego środka spożywczego. Ponadto, jak wynika z ust. 4 tego artykułu, nazwa środka spożywczego nie może być zastąpiona nazwą chronioną jako własność intelektualna, nazwą marki lub nazwą wymyśloną.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, bez uszczerbku dla przepisów przyjętych na mocy art. 44 ust. 2 dane szczegółowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. c), tj. wszelkie substancje lub produkty powodujące alergie lub reakcje nietolerancji wymienione w załączniku II, spełniają następujące wymogi: są oznaczane w wykazie składników zgodnie z zasadami określonymi w art. 18 ust. 1 z dokładnym odniesieniem do nazwy substancji lub produktu wymienionego w załączniku II (lit. a), a ponadto nazwa ta jest podkreślona za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła (lit. b). Dodać należy, że w załączniku II do tego rozporządzenia wymieniono m.in. soję (pkt 6), mleko (pkt 7) i migdały (pkt 8).

W świetle art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, odpowiednia data jest podawana zgodnie z załącznikiem X. Przepisy tego załącznika stanowią, że:

- data minimalnej trwałości jest oznaczana następująco: poprzedza ją sformułowanie: „Najlepiej spożyć przed ...”, gdy data zawiera oznaczenie dnia, „Najlepiej spożyć przed końcem ...”, w innych przypadkach; a ponadto sformułowaniu tym towarzyszy: sama data, albo odesłanie do miejsca, gdzie data jest podana w etykietowaniu (pkt 1);
- termin przydatności do spożycia jest oznaczany następująco: poprzedza go sformułowanie „Należy spożyć do ...”; a ponadto sformułowaniu temu towarzyszy: sama data, albo odesłanie do miejsca, gdzie data jest podana w etykietowaniu (pkt 2).

Wymagania w zakresie oznakowania w miejscu sprzedaży produktów oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży zostały określone w § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, dla środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

- nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 (pkt 1);
- wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (pkt 3);

a ponadto w świetle ust. 2 tego paragrafu, ww. informacje podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

W myśl art. 36 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, w przypadku gdy informacje na temat żywności, o których mowa w art. 9 i 10, dotyczące m.in. daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, przekazywane są na zasadzie dobrowolności (np. dla środków spożywczych oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży), muszą być zgodne z wymogami określonymi w rozdziale IV sekcje 2 i 3.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie firmowym należącym do strony przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego WIIH, zakwestionowano sposób oznakowania dziewięciu ww. partii wyrobów cukierniczych własnej produkcji o łącznej wartości 1 634,76 zł, tj.:

- ośmiu ww. partii wyrobów oferowanych bez opakowań, z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom: wykazu składników, w tym składników alergicznych, a dla jednego z tych wyrobów – dodatkowo nazwy środka spożywczego, co było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych. Ponadto, dla siedmiu spośród ww. partii wyrobów zakwestionowano sposób oznakowania dobrowolną informacją o dacie ważności, z uwagi na niepodanie sformułowania poprzedzającego cyfrowo wyrażoną datę ważności lub sformułowania, wraz z odniesieniem, gdzie data jest podana w etykietowaniu, co było niezgodne z treścią załącznika X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- jednej ww. partii wyrobu oferowanego w opakowaniach, z uwagi na:
 - nieprawidłowy sposób uwidocznienia składników alergicznych, tj. migdałów, mleka i soi, poprzez nieodróżnienie ich od reszty wykazu składników, co było niezgodne z treścią art. 21 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
 - niepodanie sformułowania poprzedzającego cyfrowo wyrażoną datę ważności lub sformułowania, wraz z odniesieniem, gdzie data jest podana w etykietowaniu, co było niezgodne z treścią załącznika X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
 - niepodanie numeru partii produkcyjnej, co było niezgodne z treścią art. 7a ust. 1 ustawy o jakości handlowej i § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu znakowania niektórych grup i rodzajów artykułów rolno-spożywczych kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 3 700 zł.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Wobec powyższego, Małopolski WIIH w drodze decyzji z dnia 20 maja 2016 r. wymierzył powyższą karę pieniężną Chocoooooooooolate Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu przedmiotowe produkty.

Odwołując się od wydanej decyzji, storna podniosła zarzut naruszenia przez organ pierwszej instancji przepisów art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej oraz art. 7, art. 8 i art. 11 Kpa, poprzez niezastosowanie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej oraz

dowolne, arbitralne i nieuzasadnione pominięcie możliwości odstąpienia od wymierzenia kary; a także poprzez niedokonanie, choćby rozważenia możliwości wydania decyzji, o której mowa w ww. przepisie i nieodniesienie się do tego w treści zaskarżonej decyzji, w sytuacji, gdy – jej zdaniem – w sprawie istniały przesłanki i okoliczności pozwalające i uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary na podstawie ww. przepisu. Strona podniosła również zarzut naruszenia przepisów art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 6 oraz ww. przepisami Kpa, poprzez nieuwzględnienie wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść strony, a mogących mieć wpływ na ocenę zakresu naruszenia prawa i na wymiar kary, tj. (i) zaniechanie stosowania zarzucanych praktyk; (ii) aktywną współpracę strony z organem pierwszej instancji, mającą na celu dostosowanie wszelkich naruszeń do stanu zgodnego z prawem; (iii) niewzięcie pod uwagę, iż zakwestionowane produkty to oferowane luzem praliny i czekolady, za każdym razem wybierane przez konsumenta, stąd zastosowanie stałego oznakowania co do tych partii było utrudnione, a także poprzez wymierzenie kary siedmiokrotnie wyższej od minimalnej, przewidzianej ustawowo. Strona wskazała na niski stopień szkodliwości czynu, niewielki zakres naruszenia oraz na fakt, iż w ciągu ostatnich 24 miesięcy przed datą rozpoczęcia tej kontroli nie była karana przez Małopolskiego WIIH.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, w przedmiocie wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 3 700 zł, w związku z ustaleniami kontroli, których strona nie zakwestionowała, a które wskazywały na wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dziewięciu ww. partii wyrobów cukierniczych własnej produkcji o łącznej wartości 1 634,76 zł. Przepis ten stanowi, iż każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie (ust. 1 pkt 3), a ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych (ust. 5), zaś w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia tej kary (ust. 5c).

Z powyższego wynika, że odstąpienie od wymierzania kary pieniężnej może nastąpić jedynie w przypadkach, o których mowa w art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, tj. stwierdzenia niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu. Są to ustawowe kryteria, których zaistnienie (co najmniej jednego z nich) daje organowi Inspekcji Handlowej możliwość odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, co jest jednak uprawnieniem organu, a nie jego obowiązkiem. Może on, ale nie musi, odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej, przy czym nawet stwierdzenie, że doszło do spełnienia ustawowych przesłanek nie obliguje go do zastosowania ww. przepisu. Decyzja o odstąpieniu od wymierzenia kary pieniężnej ma

zatem charakter fakultatywny, co oznacza, że zależy od uznania organu Inspekcji Handlowej, a nie ma charakteru obligatoryjnego.

Prezes UOKiK, mając na uwadze, że strona wniosła zastrzeżenia co do prawidłowości dokonanej przez organ pierwszej instancji oceny przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, mających wpływ na wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, a w określonych przypadkach dających możliwość odstąpienia od wymierzenia tej kary, na podstawie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, Prezes UOKiK zważył, iż:

- przy ocenie stopnia szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę nieprawidłowo oznakowanych dziewięciu ww. partii wyrobów cukierniczych własnej produkcji, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości w zakresie oznakowania ośmiu ww. partii wyrobów oferowanych bez opakowań, polegające na niepodaniu w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom: wykazu składników, w tym składników alergicznych, a w jednym przypadku dodatkowo nazwy produktu, zaś w zakresie oznakowania jednej ww. partii wyrobu oferowanego w opakowaniach, polegające na niepodaniu numeru partii produkcyjnej, godziły istotnie w interesy konsumentów, a więc przemawiały za uznaniem stopnia szkodliwości czynu za wysoki. Brak tych informacji, zdaniem Prezesa UOKiK, uniemożliwił konsumentom zapoznanie się z istotnymi informacjami na temat żywności, mogącymi mieć wpływ na dokonanie właściwego wyboru produktu i pozwalającymi na uniknięcie niepożądanych składników (np. składników alergicznych), a także na identyfikację produktu i jego cech. Jak słusznie zauważył organ pierwszej instancji, wykaz składników w miejscu sprzedaży produktów oferowanych bez opakowań stanowi dla nabywcy praktycznie jedyne źródło informacji na temat rodzaju i właściwości danego produktu. Nie można zatem podzielić poglądu strony zawartego w odwołaniu, że organ pierwszej instancji pominął fakt, iż osiem z dziewięciu ww. partii wyrobów cukierniczych to zestawy, które składają się z pralin, wybieranych przez konsumenta w drodze swobodnego wyboru, w ten sposób, że konsument samodzielnie dokonuje wyboru praliny w zestawie, a więc że są to wyroby oferowane bez opakowań. Z treści § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych wynika, że dla tego rodzaju produktów wykaz składników podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu (w tym przypadku poszczególnych pralin) lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom. Innym sposobem uwidocznienia tej informacji, oprócz wywieszki, może być np. katalog (segregator) produktów, przy czym konsument w tym przypadku musi być wyraźnie poinformowany, w którym miejscu katalog ten się znajduje, bez domagania się tej informacji od sprzedawcy. Należy zwrócić uwagę, że konsumenci mają prawo do pełnej i rzetelnej informacji o oferowanych im produktach, w tym także o produktach oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, aby podejmować właściwą decyzję podczas zakupu, a w niniejszej sprawie byli tych informacji pozbawieni (tj. w ośmiu przypadkach – wykazu składników, a w jednym – dodatkowo nazwy produktu). Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości, polegające na

- niewłaściwym sposobie oznakowania datą ważności (poprzez niepodanie sformułowania poprzedzającego cyfrowo wyrażoną datę lub sformułowania, wraz z odniesieniem, gdzie data jest podana w etykietowaniu) oraz informacją o składnikach alergicznych (poprzez nieodróżnienie ich od reszty wykazu składników), zdaniem Prezesa UOKiK, nie godziły istotnie w interesy konsumentów, a więc przemawiały za uznaniem stopnia szkodliwości czynu za znikomy, aczkolwiek nadal pozostawały niezgodne z obowiązującym prawem;
- przy ocenie zakresu naruszenia, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na naruszenie szeregu przepisów o jakości handlowej w zakresie oznakowania produktów oferowanych zarówno w opakowaniach, jak i bez opakowań, z jednej strony istotnych z punktu widzenia interesów konsumentów i właściwości produktów, a więc przemawiających za uznaniem zakresu naruszenia za wysoki, takich jak: § 19 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, art. 7a ust. 1 ustawy o jakości handlowej i § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu sposobu znakowania niektórych grup i rodzajów artykułów rolno-spożywczych kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej, a z drugiej – za mniej istotnych i w związku z tym przemawiających za uznaniem zakresu naruszenia za znikomy, takich jak: art. 21 ust. 1 lit. b) i załącznika X do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011
 - przy ocenie dotychczasowej działalności strony, organ pierwszej instancji słusznie wziął pod uwagę, że strona w ciągu ostatnich 24 miesięcy przed datą rozpoczęcia niniejszej kontroli nie była karana przez Małopolskiego WIIH. Tym niemniej, należy zauważyć, że w okresie dłuższym od wskazanego powyżej, w związku z ustaleniami odrębnej kontroli, przeprowadzonej w dniach 3 i 4 września 2012 r. w tej samej placówce, strona została już raz ukarana przez organ pierwszej instancji za naruszenie wymagań w zakresie jakości handlowej i naruszenie to polegało na wprowadzeniu do obrotu dziesięciu partii wyrobów czekoladowych własnej produkcji, nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie (decyzja Małopolskiego WIIH z dnia 12 listopada 2012 r. sygn. akt WŻ.8361.385.2012). Trudno zatem zgodzić się z argumentem strony zawartym w odwołaniu, że do tej pory nie była ona adresatem jakiegokolwiek decyzji i rozstrzygnięć organów kontroli, oraz że nie nałożono na nią żadnych kar wynikających z naruszenia ustawy o jakości handlowej;
 - przy ocenie wielkość obrotów i przychodu strony, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że strona przekazała żądane informacje w piśmie z 5 maja 2016 r., z których wynika, że wielkość jej obrotów i przychodu netto w roku 2015 przekroczyła [...] zł, a w roku 2014 – [...] zł. Należy zaznaczyć, że informacje te, jak również odpowiedź w wystąpieniu pokontrolne, strona przekazała w ww. piśmie, po skierowaniu do niej drugiego wezwania z 20 kwietnia 2016 r., co zaprzecza twierdzeniom strony zawartym w odwołaniu, jakoby od początku aktywnie współpracowała ona z organem pierwszej instancji w toku prowadzonego postępowania administracyjnego, a przy tym terminowo wykonywała kierowane do niej postulaty;

- przy ocenie wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji słusznie wziął pod uwagę, że strona nie zapewniła prawidłowego oznakowania dziewięciu ww. partiom wyrobów cukierniczych własnej produkcji, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę 1 634,76 zł.

Zdaniem Prezesa UOKiK, w powyższego wynika, że dokonana przez organ pierwszej instancji ocena przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym. Wbrew temu, co stara się wykazać strona w odwołaniu, nie można uznać, że w przedmiotowej sprawie stopień szkodliwości czynu był niski, a zakres naruszenia niewielki, w związku z czym brak było podstaw do rozważenia możliwości odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 5c tej ustawy. Okoliczności, na które strona powołuje się odwołaniu, że podjęła działania naprawcze zmierzające do zapobieżenia stwierdzonym naruszeniom w przyszłości, co miało miejsce najpóźniej z chwilą złożenia przez nią ww. pisma z 5 maja 2016 r., nie zmieniają faktu, iż strona wprowadziła do obrotu nieprawidłowo oznakowane przedmiotowe produkty, ani też nie stanowią przesłanki wyłączającej jej odpowiedzialność w tego tytułu. Na marginesie Prezes UOKiK zaznacza, że podjęcie przez stronę działań naprawczych nie jest przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na gruncie ww. ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia wymagań prawa żywnościowego w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, a opisane powyżej ustalenia kontroli oraz przesłanki, jakimi należało się kierować przy ustalaniu wysokości tej kary, stanowiły podstawę do wymierzenia jej kary pieniężnej w wysokości 3 700 zł. Należy podkreślić, że kara ta mieści się w granicach przewidzianych ustawowo, tj. od 500 zł do 8 173,80 zł (5 x 1 634,76 zł) i stanowi ponad dwukrotną wartość zakwestionowanych produktów, rozumianą jako korzyść majątkową (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11).

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej, a także spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, stosownie do wymagań określonych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w świetle których, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem. Tym samym, za bezzasadny należy uznać zarzut strony podniesiony w odwołaniu, że organ pierwszej instancji działał w sposób dowolny i przekroczył granice uznania administracyjnego, naruszając zasady wyrażone w art. 6, art. 7, art. 8 i art. 11 Kpa.

W świetle powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub chociażby wymierzenie tej kary w dolnej granicy (500 zł), przewidzianej

ustawowo, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kar pieniężnych na gruncie ustawy o jakości handlowej.

Zważywszy, że strona przytoczyła w odwołaniu również argumenty wskazujące na jej trudną sytuację finansową, Prezes UOKiK informuje, że przesłanka wielkości obrotów i przychodu strony za rok 2015 (jako rok rozliczeniowy poprzedzający rok wymierzenia kary pieniężnej) została wzięta pod uwagę przez Małopolskiego WIIH przy ustalaniu wysokości tej kary, zgodnie z dyspozycją art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (według informacji przekazanych przez stronę w toku postępowania administracyjnego), a kwestia jej sytuacji ekonomicznej może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w spłacie należności publiczno-prawnej, jaką jest ta kara.

Jak wynika z art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, organ Inspekcji Handlowej może: odroczyć termin płatności podatku (kary pieniężnej) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty (pkt 1); odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji (pkt 2); umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną (pkt 3).

Należy zaznaczyć, że kara pieniężna staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski